

Accountants: NOW-controle te grondig en te duur

➔ Accountants moeten controleren of bedrijven recht hebben op steun

- ➔ Die controle is te complex en dus te duur, zegt de beroepsgroep nu
- ➔ Regels met beroepsorganisatie afgestemd, zegt ministerie van SZW

Joris Polman en Martijn Pols
Amsterdam

De controle op loonsubsidieregeling NOW is veel te ingewikkeld. De politiek wil dat de miljarden aan noodsteun goed terecht komen, en accountants moeten daarop toezien. Maar ondernemers zuchten onder de administratieve lasten. Controles duren langer dan gedacht en de kosten rijzen de pan uit. Accountants willen dat de overheid de controle makkelijker maakt, bijvoorbeeld door gebruik van risicogestuurde datatechnologie toe te staan. Dat blijkt uit een rondgang van het FD langs grote en kleine accountantskantoren.

‘De controle op de NOW is niet in balans met het risico. Het kan echt anders’, zegt Agnes Koops, rrvlid en hoofd van de controlepraktijk bij PwC. Nu de controle op NOW 2 en 3 nog moet beginnen en de vierde aanvraagperiode loopt, pleit Koops voor een debat over hoe diepgaand die controle nog moet zijn. ‘Is het risico op fraude echt zo hoog? Of kunnen we met een andere risico-acceptatie ook leven met minder werkzaamheden? Dat is een interessante discussie.’

Koops is niet de enige die zorgen heeft over de intensiteit van de controles. Het FD sprak onder meer met Deloitte, beroepsorganisatie NBA, kantorenorganisatie SRA en enkele mkb-accountants. Allemaal benadrukken ze dat het heel goed is dat er zo snel een hele ruime steunregeling is gekomen vanuit de overheid en dat daar goede controle op moet zijn.

Maar ze bevestigen dat de accountancysector piept en kraakt door het extra werk dat de controle op de NOW met zich meebrengt. Twee weken geleden meldden onder meer MKB-Nederland en de Kamervan Koophandel dat ondernemers soms schrikken van de hoge controlekosten.

Iedere ondernemer die in de eerste ronde NOW een voorschot van €100.000 of meer aan loonsubsidie heeft ontvangen, moet een accountantsverklaring overleggen om de steun definitief te maken. Dat zijn naar schatting 15.000 ondernemers.

Accountants moeten vaststellen of in een specifieke periode de omzet door de coronacrisis daadwerkelijk voldoende is ingestort om in aanmerking te komen voor noodsteun. Het gaat daarbij om een verantwoording achteraf: viel de omzetsdaling mee, dan moet de ondernemer terugbetalen.

Ondernemers zouden volgens accountants zuchten onder de administratieve lasten van de NOW-regeling.

FOTO: BAS CZERWINSKI VOOR HET FD

Die NOW-controle is evenwel makkelijker gezegd dan gedaan, zeggen accountants. Zo valt de controle van de omzet tegen, omdat accountants binnen een boekjaar met meerdere ‘afgrenzingsmomenten’ te maken krijgen. In sommige sectoren spelen seizoensinvloeden een rol. Ook is er veel discussie over groepsstructuren binnen bedrijven. Eén ondernemer kan bovendien meerdere bedrijven in verschillende sectoren bezitten, die ook nog met verschillende boekjaren werken.

Accountants pleiten ervoor om de integrale con-

Accountants pleiten ervoor de integrale controle los te laten en risicogestuurde aanpak in te zetten

trole van de NOW los te laten en in plaats daarvan een risicogestuurde aanpak in te zetten. Met data-analyse kan de overheid inzoomen op uitzonderingen. ‘Neem tien bakkers. Negen laten een vergelijkbare omzetsdaling zien. De tiende wijkt af. Dan zou je die ene bakker om een verklaring kunnen vragen. Zo kun je risicogericht in feite net zoveel doen als je nu doet’, legt Rob Bergmans, hoofd van de controlepraktijk van Deloitte uit.

Ook Denyse Davelaar van CROP, een accountantskantoor dat veel middelgrote bedrijven als klant heeft, wijst op dat probleem. ‘Normaal mogen we met een vrij grote hark door de boekhouding, nu moeten we een stofkam gebruiken.’

De Belastingdienst kan ook een grotere rol spelen om de controle te vereenvoudigen, zegt voorzitter Jan Zweekhorst van de SRA, een koepelorganisatie van accountantskantoren. ‘Je kunt de btw-aangiften en de winstbelasting controleren. Dus volgens mij kan de Belastingdienst met hulp

van datatechnologie die cijfers redelijk controleren. Zoals het nu gaat zijn we voor juli niet klaar. Als daar zo NOW 2 en 3 nog bij komen zijn we nog wel een jaar of anderhalf bezig.’

Het ministerie van Sociale Zaken ziet geen aanleiding om de controleprotocollen aan te passen, laat een woordvoerder weten. ‘We staan permanent in overleg met beroepsorganisatie NBA, maar dit verzoek heeft ons nog niet bereikt.’ Het ministerie wijst er verder op dat de NBA het protocol ‘als uitvoerbaar heeft bestempeld’. Ook is er rekening gehouden met de omvang van bedrijven. Kleine bedrijven die weinig steun nodig hebben, hoeven geen dure accountant in te schakelen. ‘Met de afspraken met de NBA is gezocht naar een redelijk midden tussen de administratieve lastendruk en het risico op oneigenlijk gebruik en fraude.’

Op de vraag of het controleprotocol aangepast moet worden, zegt de NBA: ‘Het past ons niet om daar iets van te vinden. Het is een politiek besluit.’